

Entreprenörsanda i Göteborg

Frida Sandelin [SOM-rapport nr 2021:32]

Innehållsförteckning

Introduktion	1
Tabell 2a Inställning till påståendet: Göteborg har ett bra företagsklimat efter bakgrundsfaktorer, 2020.....	3
Tabell 2b Inställning till påståendet: Göteborg har ett bra företagsklimat efter bakgrundsfaktorer, 2020.....	4
Figur 2 Inställning till påståendet: Göteborg har ett bra företagsklimat, 2016–2020.....	5
Tabell 3a Inställning till påståendet: Göteborg har en god entreprenörsanda efter bakgrundsfaktorer, 2020.....	6
Tabell 3b Inställning till påståendet: Göteborg har en god entreprenörsanda efter bakgrundsfaktorer, 2020.....	7
Figur 3 Inställning till påståendet: Göteborg har en god entreprenörsanda 2016–2020	8

Introduktion

SOM-undersökningen i Göteborg genomfördes för femte året i rad år 2020. Syftet med undersökningen i Göteborg är att kartlägga opinionsbildning och belysa hur vanor och attityder förändras över tid bland boende i Göteborgs Stad. SOM-institutet är en centrumbildning vid Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs universitet och har sin bakgrund i ett långvarigt samarbete mellan de två grundarinstitutionerna Statsvetenskapliga institutionen och Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG). Sedan 2017 är SOM-institutet även inrättat som en fakultetsgemensam forskningsinfrastruktur vid samhällsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet. SOM-undersökningen i Göteborg genomförs i samverkan med forskare och andra samverkanspartners.

SOM-undersökningens rapportserie står för en betydande del av resultatredovisningen av SOM-undersökningarna. Resultat publiceras även i form av presentationer och fördjupade analyser i de återkommande forskarantologierna. Alla publikationer finns tillgängliga för nedladdning på SOM-institutets webbsida www.som.gu.se. En utförlig metoddokumentation från SOM-undersökningen i Göteborg 2019 finns tillgänglig på hemsidan¹.

SOM-undersökningen i Göteborg 2020

Fältarbetet för SOM-undersökningen i Göteborg följer i huvudsak samma upplägg från år till år. Likt tidigare år använde 2020 års SOM-undersökning i Göteborg en undersökningsdesign som kallas blandad datainsamling (*mixed mode*) vilket innebär att data primärt samlades in via postenkäter, men respondenterna gavs även möjlighet att fylla i enkäten på internet.

Undersökningen skickades ut till ett systematiskt sannolikhetsurval av befolkningen i Göteborg. Urvalsramen innefattade alla svenska och utländska medborgare som har sin primära adress i Göteborgs Stad och som är mellan 16 och 85 år. År 2020 ingick 8 000 personer i det totala urvalet. Den totala urvalsstorleken delades in i två jämnstora grupper till vilka olika editioner av SOM-undersökningen 2020 skickades till. Edition ett innehöll 9 enkätsidor och edition två innehöll 12 enkätsidor.

Svaren samlades in mellan den 14 september och 16 december 2020. En stor andel av svaren inkom tidigt och 30 dagar in i fältarbetet hade närmare 70 procent av de slutgiltiga svaren kommit in. Under fältperioden genomfördes en serie påminnelser via post och SMS.

Svarsfrekvens och representativitet

Av det ursprungliga urvalet på totalt 8 000 personer var det 3 956 personer som besvarade och skickade in formuläret vilket motsvarar en nettosvarsfrekvens på 52 procent².

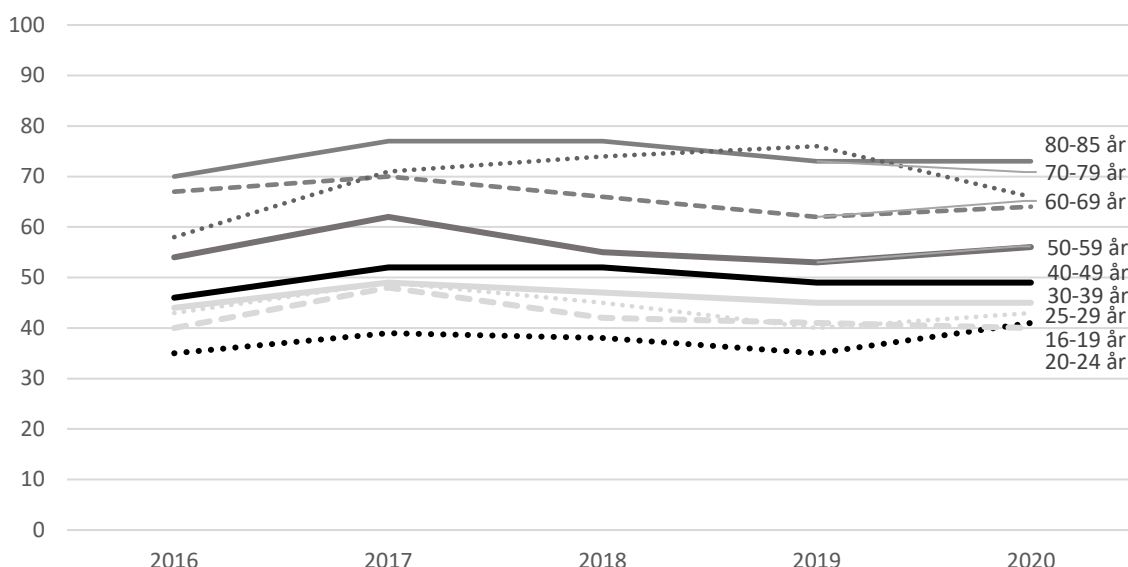
Vilka som svarar och vilka som inte svarar på en frågeundersökning har betydelse för tolkningen av undersökningens resultat. Om en viss grupp är underrepresenterad och samma grupps svar tenderar att skilja sig från övrigas blir studiens resultat mindre giltiga för populationen som helhet. Trots att hälften av respondenterna inte svarar på enkäten är den demografiska representativiteten i svarsgruppen god i de flesta avseenden. I figur 1 görs det däremot tydligt att en lägre andel i de yngre åldersgrupperna svarar på SOM-undersökningen i Göteborg. 2017 fick respondenterna för första gången en belöning i form av skraplott eller värdecheck efter inskickat svar. I och med de instiftade

¹ <https://www.gu.se/sites/default/files/2021-04/4.%20Metodrapport%20G%C3%B6teborg%202020.pdf>

² I nettosvarsfrekvensen har det så kallade naturliga bortfallet definierats bort. Till det naturliga bortfallet förs personer som är fysiskt eller mentalt oförmögna att svara på enkäten, personer som är avlidna, bortresta under större delen av fältperioden, emigrerade, har språksvårigheter eller inte alls talar svenska. Sammanlagt 396 personer, motsvarande 4,6 procent, har räknats bort som naturligt bortfall.

incitamenten uppvisade undersökningen en stigande svarsfrekvens och förbättrade de yngre åldersgruppernas representativitet.

Figur 1 Svarsfrekvens i olika åldersgrupper 2016–2020 (procent)

Träffsäkerheten i attitydfrågor om politiska förslag och bedömningar av ekonomin är hög trots variationen i svarsfrekvens mellan olika åldersgrupper. Frågor där det existerar större generationsskillnader, exempelvis nyhetskonsumtion, påverkas däremot något mer av att delar av befolkningen har en lägre representation i svarsunderlaget³.

Procentskattningar och felmarginaler

SOM-undersökningarna bygger på ett slumpmässigt urval. Resultat från sådana urvalsundersökningar är alltid förknippade med en osäkerhet som kan uttryckas i form av en felmarginal. Med hjälp av en felmarginal går det att beräkna ett konfidensintervall kring till exempel en procentskattning. Vi kan förvänta oss att procenttalet för hela populationen befinner sig inom konfidensintervallet i 95 fall av 100 i en tänkt situation med många upprepade mätningar. Att vara medveten om felmarginalen gör att vi lättare undviker att dra slutsatser om förändringar eller gruppskillnader som enbart beror på slumpen. Tabellen nedan ger några exempel på hur stor felmarginalen är vid olika gruppstorlekar och procentskattningar.

Tabell 1 Lathund för procentskattningar vid olika gruppstorlekar (felmarginaler och procentenheter)

Skattning	100	200	400	800	1000	2000
50 procent	±9,8	±6,9	±4,9	±3,5	±3,1	±2,2
30 procent	±9,0	±6,4	±4,5	±3,2	±2,8	±2,0
10 procent	±5,9	±4,2	±2,9	±2,1	±1,9	±1,3
6 procent	±4,7	±3,3	±2,3	±1,6	±1,5	±1,0
2 procent	±2,7	±1,9	±1,4	±1,0	±0,9	±0,6

SOM-institutet har i samverkan med Business Region Göteborg undersökt hur invånarna i Göteborg uppfattar företagsklimatet och entreprenörsandan i Göteborg.

³ Elias Markstedt (2014) Representativitet och viktning. SOM-rapport 2014:20, SOM-institutet, Göteborgs universitet.

Tabell 2a Inställning till påståendet: Göteborg har ett bra företagsklimat efter bakgrundsfaktorer, 2020 (procent)

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
	Samtliga	27	61	10	2	100	3 577
<i>Kön</i>	Kvinna	25	64	10	1	100	1 806
	Man	29	58	11	2	100	1 746
<i>Ålder</i>	16–29 år	35	58	6	1	100	692
	30–49 år	29	59	10	2	100	1 215
	50–64 år	23	63	12	2	100	830
	65–85 år	21	65	12	2	100	840
<i>Utbildning¹</i>	Låg	27	64	8	1	100	343
	Medellåg	30	62	7	1	100	778
	Medelhög	26	61	12	1	100	827
	Hög	25	62	11	2	100	1 547
<i>Bakgrund</i>	Uppväxt i Sverige	24	63	11	2	100	2 603
	Själv uppväxt/båda föräldrar uppvuxna utanför Sverige	34	56	8	2	100	662
<i>Egen företagare/ anställd</i>	Egen företagare	27	54	17	2	100	271
	Anställd	25	63	10	2	100	2 762

Kommentar: Frågan lyder 'Här följer några påståenden om Göteborg som stad. Markera för varje påstående det svar som ligger närmast din uppfattning. Göteborg: *har ett bra företagsklimat*'.

¹Låg = grundskola eller motsvarande, Medellåg = gymnasium eller motsvarande, Medelhög = eftergymnasial utbildning ej högskola/universitet eller högskola/universitet kortare än 3 år, Hög = högskola/universitet minst 3 år. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2020.

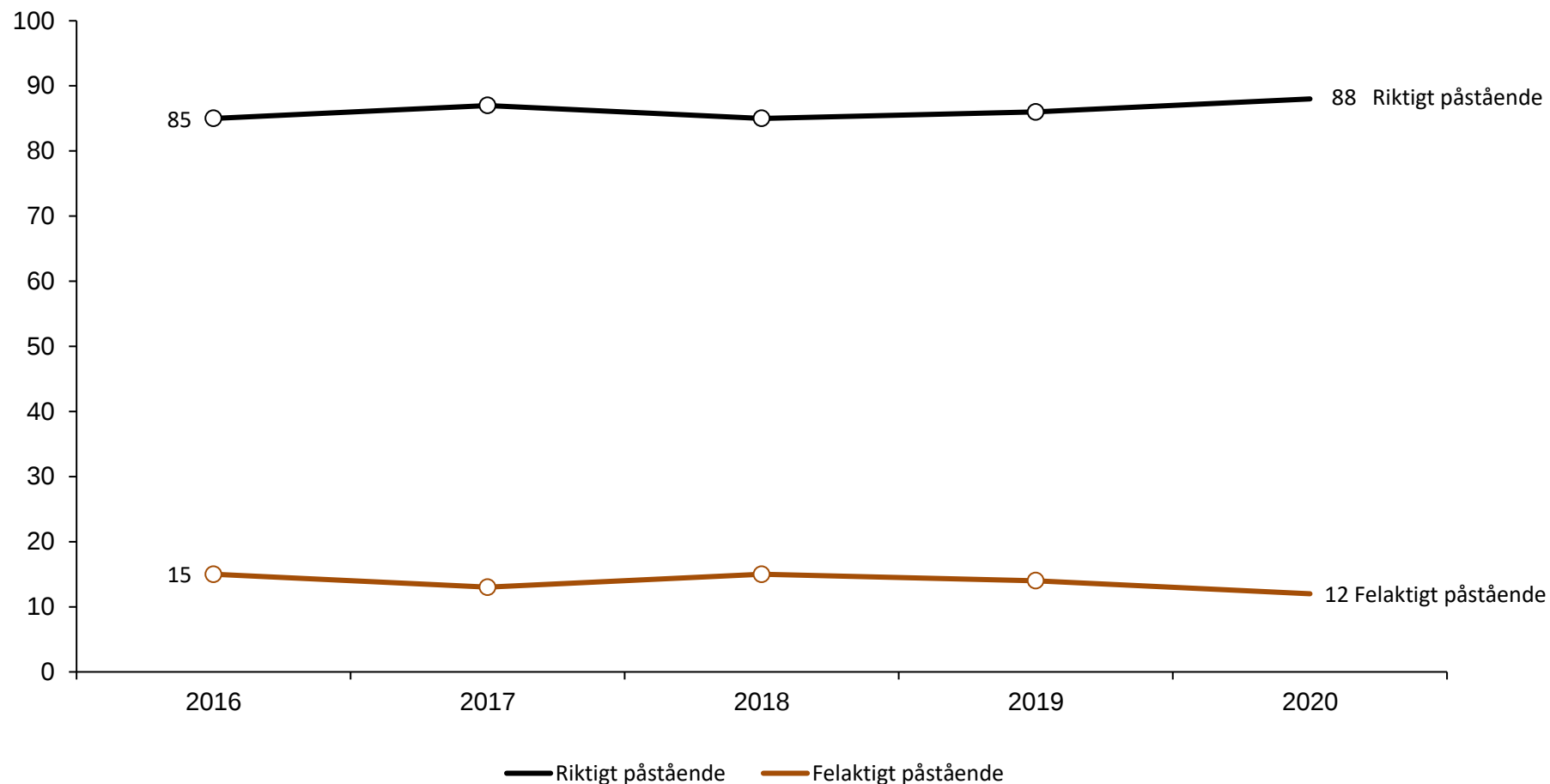
Tabell 2b Inställning till påståendet: Göteborg *har ett bra företagsklimat* efter bakgrundsfaktorer, 2020 (procent)

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
	Samtliga	27	61	10	2	100	3 577
<i>Yrkesgrupp¹</i>	Tjänsteman	23	66	10	1	100	1 143
	Tjänsteman med arbetsledande funktion	24	63	10	3	100	338
	Tjänsteman med företags-/verksamhetsledande funktion	29	58	10	3	100	187
	Arbetare	27	63	8	2	100	957
	Arbetare med arbetsledande funktion	28	59	12	1	100	137
	Företagare: ingen anställd	26	55	18	1	100	137
	Företagare: med anställda	28	54	16	2	100	134
<i>Stadområde</i>	Nordost	33	57	8	2	100	447
	Centrum	23	64	11	2	100	1 347
	Sydväst	27	60	11	2	100	561
	Centrum	28	61	10	1	100	1 222
	Hisingen	33	57	8	2	100	447

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se tabell 2a. ¹Det begränsade antalet jordbrukare medger ingen redovisning. Grupperna 'Företagare: 1–9 anställda' och gruppen 'Företagare: 10–fler anställda' har slagits samman till en grupp 'Företagare; med anställda'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2020.

Figur 2 Inställning till påståendet: Göteborg *har ett bra företagsklimat*, 2016–2020 (procent)

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se tabell 2a. Figuren redovisar andelen som svarat helt eller delvis riktigt som 'Riktigt påstående' samt andelen som svarat delvis eller helt felaktigt som 'Felaktigt påstående'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2016–2020.

Tabell 3a Inställning till påståendet: Göteborg *har en god entreprenörsanda* efter bakgrundsfaktorer, 2020 (procent)

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
	Samtliga	21	61	16	2	100	3 548
<i>Kön</i>	Kvinna	20	63	16	1	100	1 795
	Man	21	62	15	2	100	1 729
<i>Ålder</i>	16–29 år	27	59	13	1	100	692
	30–49 år	22	61	15	2	100	1 202
	50–64 år	16	65	17	2	100	823
	65–85 år	18	62	18	2	100	831
<i>Utbildning</i> ¹	Låg	25	61	11	3	100	344
	Medellåg	23	62	13	2	100	764
	Medelhög	20	61	17	2	100	828
	Hög	18	62	18	2	100	1 539
<i>Bakgrund</i>	Uppväxt i Sverige	19	63	16	2	100	2 594
	Själv uppväxt/båda föräldrar uppvuxna utanför Sverige	24	58	16	2	100	648
<i>Egen företagare/ anställd</i>	Egen företagare	21	56	20	3	100	267
	Anställd	20	62	16	2	100	2 742

Kommentar: Frågan lyder 'Här följer några påståenden om Göteborg som stad. Markera för varje påstående det svar som ligger närmast din uppfattning. Göteborg: *har ett bra företagsklimat*'.

¹Låg = grundskola eller motsvarande, Medellåg = gymnasium eller motsvarande, Medelhög = eftergymnasial utbildning ej högskola/universitet eller högskola/universitet kortare än 3 år, Hög = högskola/universitet minst 3 år. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2020.

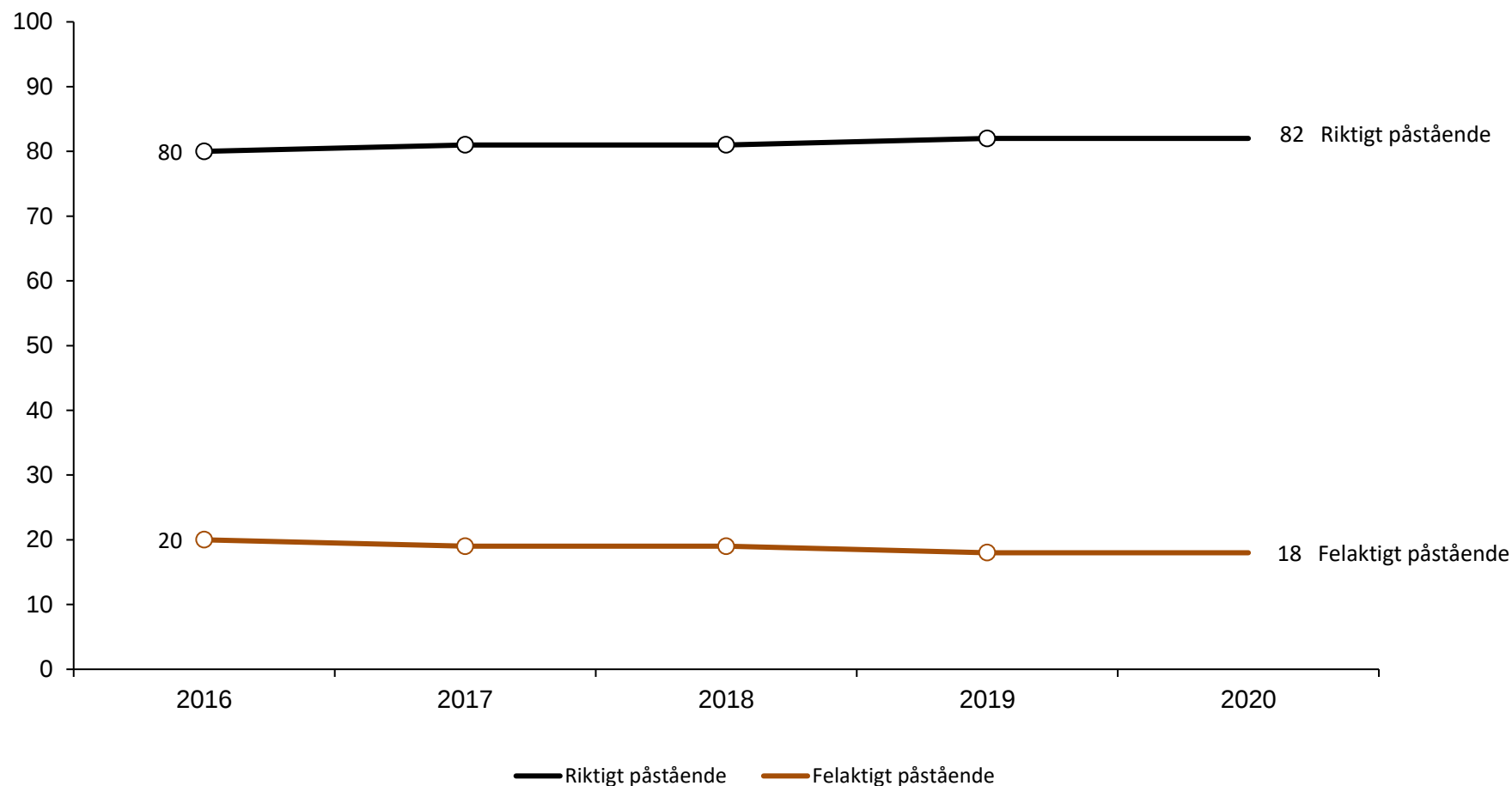
Tabell 3b Inställning till påståendet: Göteborg *har en god entreprenörsanda* efter bakgrundsfaktorer, 2020 (procent)

		Helt riktigt	Delvis riktigt	Delvis felaktigt	Helt felaktigt	Summa	Antal
	Samtliga	21	61	16	2	100	3 548
<i>Yrkesgrupp¹</i>	Tjänsteman	16	65	18	1	100	1 142
	Tjänsteman med arbetsledande funktion	19	67	13	1	100	332
	Tjänsteman med företags-/verksamhetsledande funktion	25	56	17	2	100	186
	Arbetare	23	61	13	3	100	942
	Arbetare med arbetsledande funktion	18	62	16	4	100	140
	Företagare: ingen anställd	24	50	25	1	100	137
	Företagare: med anställda	18	62	15	5	100	130
<i>Stadsdel</i>	Nordost	24	61	13	2	100	439
	Centrum	19	62	17	2	100	1 343
	Sydväst	23	61	14	2	100	560
	Hisingen	20	64	15	1	100	1 206

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se tabell 3a. ¹Det begränsade antalet jordbrukare medger ingen redovisning. Grupperna 'Företagare: 1–9 anställda' och gruppen 'Företagare: 10–fler anställda' har slagits samman till en grupp 'Företagare; med anställda'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2020.

Figur 3 Inställning till påståendet: Göteborg *har en god entreprenörsanda*, 2016–2020 (procent)

Kommentar: För frågans lydelse och procentbas, se tabell 3a. Figuren redovisar andelen som svarat helt eller delvis riktigt som 'Riktigt påstående' samt andelen som svarat delvis eller helt felaktigt som 'Felaktigt påstående'.

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2016–2020.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför årligen nationella och lokala frågeundersökningar och anordnar seminarier på temat Samhälle, Opinion och Medier.

SOM-institutet | Seminariegatan 1B | Box 710, 405 30 Göteborg
031 786 3300 | info@som.gu.se | www.gu.se/som-institutet

